

GÖTEBORGS UNIVERSITET
UTBILDNINGS- OCH FORSKNINGSNÄMNDEN FÖR LÄRARUTBILDNING

KURSPLAN LBD220
Gäller fr.o.m. vt 11

**LBD220, Bild och visuell kultur 2,
Visuell kommunikation och estetiska läroprocesser,
30 högskolepoäng**

Visual Communication and Aesthetical Learning Processes,

30 Higher Education Credits

Grundnivå/First Cycle

1. Fastställande

Kursplanen är fastställd av Utbildnings- och forskningsnämnden för lärarutbildningen, Göteborgs universitet, 2009-04-21 och reviderad 2009-12-17 och gäller från och med vårterminen 2011.

Ansvarig institution: Högskolan för Design och Konsthantverk

Medverkande institutioner: Institutionen för pedagogik och didaktik

Utbildningsområde: Konst 45%, Undervisning 55 %

Kursen ersätter LBD210 och kurserna kan ej tillgodoräknas samtidigt i en examen.

2. Inplacering

Kursen ingår i Lärarprogrammet utgör andra terminen i inriktningen Bild och visuell kultur, 60 högskolepoäng. Kursen ingår i lärarexamen avsedd för undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskoleklass och grundskola år 1–9. Kursen kan ges som fristående kurs. Kursen kan även ingå i en generell examen.

3. Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkänt på kursen LBD120 med minst 15 högskolepoäng.

4. Innehåll

Studierna inom inriktningen belyser hur förtrogenhet med ämnesinnehållet, förankringen i ämnesdidaktik och erfarenheterna från den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) samverkar och bildar en helhet. Kursen LBD220 är en fortsättning på LBD120, 30 högskolepoäng, där två av delkurserna här får en naturlig progression med större del självständigt arbete både i form av VFU och HFU.

Delkurs 1. Bild för aktivt och kreativt lärande 2 (15 hp, varav VFU 6 hp)

Visual Arts and Creative Learning (15 Higher Education Credits, of which 6 for School-based Education)

Studenten fördjupar sina ämnesteoretiska och ämnesdidaktiska kunskaper då förhållandet mellan bild, estetik och lärande behandlas (estetiska läroprocesser). Via deltagande i lärarlag och i arbete tillsammans med lärare på främst grundskolor (men även gymnasier) möter studenten barn och unga i skapande verksamhet inom bildområdet. Därigenom får studenten uppfattningar om barns och ungas upplevelser av och förhållningssätt till bildämnet (VFU). Studenten vidareutvecklar sin förmåga att dokumentera sitt eget lärande, sin kommande yrkesroll liksom barns och ungas lärandeprocesser. Studenten utvecklar förmåga att värdera, bedöma och analysera såväl sin egen som elevers bildproduktion och gestaltande förmåga samt skolverksamhetens praktik. Studenten får kännedom om olika metoder som kan användas i bildämnet såsom projektarbete, portfolio, processvärdering samt teorier som ligger som bakgrund till dessa. Detta kopplas till vetenskapsteoretiska och forskningsmetodiska ingångar inom bildämnet. Studenten utvecklar sin förmåga att didaktisera sina erfarenheter av förhållandet mellan teori och praktik. I delkursen utvecklar studenten redskap för att urskilja, bedöma och betygssätta kunskapsnivåer utifrån de riktlinjer, måldokument och kursplaner som gäller bildämnet i grundskolan. Vissa föreläsningar och seminarier är examinerande.

Delkurs 2. Gestaltungsformer 2 (15 hp, varav 3 hp VFU).

Aspects of Creating (15 Higher Education Credits, of which 3 for School-based Education)

I delkursen får studenten fördjupa och ytterligare problematisera sina kunskaper om och erfarenheter av praktiskt arbete med olika gestaltungsformer inom bildområdet utifrån ett vidgat språkbegrepp. Studenten utvecklar sin konstnärliga gestaltungsformåga och utvecklar sin kännedom om olika kulturella uttryck i samhället och samtidskonst. Kursen består av ett självständigt arbete i projektform. Detta projekt skall bestå av två delar; en gestaltande, praktisk del och en analyserande reflekterande del. Reflektionen berör dels den egna insatsen men även medstuderandes lärande genom exempelvis blogg och återkommande dialogiska, handledande samtal mellan studenter samt mellan lärare och studenter. Detta bland annat som en förberedelse för samverkan i arbetslag. I samband med produktionsarbetet skall resonemang om projektets ämnesdidaktiska relevans föras och förhållandet mellan VFU och HFU problematiseras. Studenten fördjupar sina kunskaper i användandet av IKT och digitala medier liksom utställningsteknik.

Genomförande

Inriktningens profil är baserad på samtidskonst, vilken ställs mot bildpedagogisk historik och bred vetenskaplig orientering. Inriktningens profil problematiseras utifrån olika kunskapsteoriska utgångspunkter där exempelvis sociokulturell teori och visuella kulturstudier är centrala. Delkurserna genomförs med hjälp av de undervisningsformer som lärare och studenter finner mest relevanta: föreläsningar, seminarier, lektioner, workshops, handledning, utställningar, redovisningar, IKT, gruppstudier och självstudier. Delkurserna förbereder studenten för yrkesrollen, varför genomförandet planeras i samråd med VFU-samordnare. Dialogiska arbetsformer, som sokratiska samtal och reflektion kring eget och andras lärande, är centrala. Individuella och kollektiva nivåer av lärande beaktas i kursen genom att studenten dokumenterar sitt eget lärande fortlöpande i samråd mellan lärare och studenter i form av blogg, projektrapport, portfolio, processdagbok eller i annan form.

5. Mål

Utifrån en vidgad kunskapssyn och ett vidgat språkbegrepp kommer studierna inom inriktningen att belysa hur estetiska läroprocesser utvecklas med hjälp av olika bildmässiga uttryck och visuella gestaltningar. Kursmålen syftar till att de studerande skall utveckla sådana grundläggande kunskaper och insikter att de med ett yrkesprofessionellt förhållningssätt skall kunna utveckla barns och ungas bildspråkliga och kommunikativa kompetenser. Kursmålen syftar även till att ge studenten förmåga att göra barn och unga medvetna om bildämnets betydelse som samhällsfenomen. Med detta avses individens och gruppens relation till skilda kulturella uttryck och perspektiv, samt vilken roll dessa har som identitetsskapare i det globala och mångkulturella samhället. Jämställdhet, jämlikhet, genus, mångfald och likabehandling beaktas i kursgenomförande, innehåll, val av litteratur och utvärdering.

Efter avslutad kurs ska studenten:

1. kunna visa kunskaper om grundläggande teoribildningar och begrepps- bildningar och deras betydelse i förhållande till barn och ungas kunskaps- och identitetsskapande.
2. utifrån ett vidgat kunskaps- och språkbegrepp och estetiska läroprocesser kunna visa en god och fördjupad förståelse inom området bild som en aspekt av kommunikation.
3. utifrån lärandemål 2 kunna tillämpa bildens språkliga dimensioner, dels som eget kunskapsområde, dels som redskap i olika lärandesituationer och miljöer.
4. kunna visa kunskap om olika kulturella uttryck i samhället och deras konstnärliga, samt didaktiska, betydelse relaterat till ämnesområdet bild.
5. kunna visa utvecklade kunskaper i att se, framställa och använda bildmässiga uttryck och gestaltungsformer, kunna analysera och tolka dessa samt ha

kunskaper om och färdigheter i tillämpningen av dessa uttrycksformers möjligheter och pedagogiska tillämpning.

6. visa kännedom om studier av barns och ungas bildspråkliga utveckling sett från olika forskningsperspektiv, samt kunna redogöra för och diskutera dessa.
7. visa att hon/han har tillägnat sig adekvata begrepp och grundläggande ämnesteorier för att kunna planera, iscensätta, värdera och bedöma bildspråkligt lärande med hänsyn till kunskapsprogression, särskilt gentemot undervisning i grundskolan.
8. kunna visa grundläggande kunskaper om vetenskapsteoretiska och forskningsmetodiska ingångar inom bildämnet.
9. visa att hon/han har tillägnat sig verktyg för att urskilja, bedöma och betygsätta kunskapsnivåer.
10. visa att hon/han kan tolka och värdera grundskolans bildverksamhet utifrån didaktiskt, konstnärligt/estetiskt, kulturellt/samhälleligt och etiskt perspektiv.
11. visa att hon/han kan analysera, förklara och diskutera bildundervisningens målsättning, struktur och ansvarsområden för barn, unga samt vuxna och därigenom vara aktiv i en kommande yrkesroll.

6. Kurslitteratur

Se separat litteraturlista.

7. Former för bedömning

Kursen examineras ur ett helhetsperspektiv där såväl individuella som grupperspektiv, studentens bidrag till gemensamt lärande, beaktas. Bedömning i de olika delkurserna sker vid särskilda tillfällen i form av redovisning, tentamen och/eller seminarium. Vissa moment kräver för godkänt resultat aktiv närvaro. För bedömning skall underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas.

Student äger rätt till byte av examinator, om det är praktiskt möjligt, efter att ha underkänts två gånger på samma examination. En sådan begäran ställs till institutionen och skall vara skriftlig. Den som har godkänts i prov får inte delta i nya prov för högre betyg.

Antalet tillhandahållna examinationstillfällen inom Lärarprogrammets verksamhetsförlagda del (VFU) är begränsat till två tillfällen per kurs. Den student som blivit underkänd vid två tillfällen på samma kurs inom Lärarprogrammet inom den verksamhetsförlagda delen (VFU) kan ansöka om dispens för ytterligare examinationstillfälle/n hos Utbildnings- och forskningsnämnden för lärarutbildning (beslut 2007-11-28, dnr G217 4913/07).

8. Betyg

Vid bedömning används en tregradig skala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För att få betyget *Godkänd* skall den studerande kunna:

1. Visa att de kunskaper som beskrivs i kursinnehållet och dess målbeskrivning är uppnådda.
2. Visa att hon/han i huvudsak tillgodogjort sig innehållet i kursmoment, litteratur och föreläsningar på de områden som efterfrågas.

För betyget *Väl godkänd* skall den studerande, förutom de som anges för betyget *Godkänd* kunna

1. Visa förmåga till analys samt kunna generalisera förvärvade erfarenheter och kunskaper för användning i nya sammanhang och situationer.
2. Visa förmåga att kunna inta olika perspektiv på undervisning och lärande.
3. Visa på särskild fyllighet, klarhet och självständighet i framställningar, i sin användning av begrepp, i sina redogörelser för olika förhållanden och ståndpunkter.

ECTS-skalan används inom inriktningen utifrån en bedömningsmatris på sex progressiva steg i bedömningen av studentens ämnesdidaktiska liksom gestaltande förmåga i förhållande till en kommande profession inom ämnet som bildlärare.

9. Kursvärdering

Varje kurs skall utvärderas och resultaten skall bli föremål för diskussion mellan lärarna på kursen och representanter för studenterna. Protokoll/minnesanteckningar från denna diskussion skall avrapporteras till kursansvarig nämnd. Utvärderingen skall ske dels efter avslutad kurs och dels vid minst ett tillfälle under kursens gång. Vid planeringen av påföljande kurstillfälle skall det dokumenteras hur resultaten av utvärderingen har tagits till vara genom en revidering av kursinnehållet mot dess mål.

10. Övrigt

Internationella förhållanden och alternativ skall beaktas i kursgenomförande, innehåll och litteraturval liksom val av VFU.